

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Nauko otwórz się !

"Wiedza to dobro, którego przybywa, kiedy się nim dzielimy" - to zdanie to klucz do idei otwartej nauki. Przy czym nie chodzi jedynie o udostępnianie wyników innym naukowcom, ale

też o poszerzanie dostępu do edukacji, o popularyzację a nawet o wykorzystanie energii amatorów do realizacji wielkich programów badawczych.

Dzieląc się swoją wiedzą badacze nic nie tracą, a przeciwnie - zyskują szansę na komentarze, konstruktywną krytykę i uzupełnienie jej przez kolegów po fachu. Mogłoby się wydawać, że mówiąc o tym Dominik Batorski z Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego na Uniwersytecie Warszawskim powiedział truizm. Jednak dla wielu nie jest to oczywiste.

Uczestnicy krakowskiej konferencji "Nauka 2.0: więcej niż internet" - serwis Nauka w Polsce był jednym z medialnych patronów imprezy - przez dwa dni dyskutowali nad tym jak to robić, skoro nie wspiera takiego działania prawo, system szkolnictwa, rynek, ani w większości środowisko naukowe.

Sztywne ramy, według których przyznaje się granty, ocenia wyniki pracy uczonych i układa programy studiów muszą przejść do historii - przekonywał z kolei biolog Paweł Szczęsny z Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN. Jeden z powodów to fakt, że dzisiejsze procedury udostępniania danych naukowych powodują opóźnienie w uzyskiwaniu praktycznych efektów badań, np. nowe leki mogłyby pojawiać się na rynku dwa lata wcześniej, gdyby publikacje badań ukazywały się szybciej. Zaufanie do procedur, obowiązujących na uczelniach i w instytutach naukowych tracą już również sami naukowcy, którzy żeby pozyskać środki na niektóre badania, zwłaszcza interdyscyplinarne i nie mieszczące się w sztywnych biurokratycznych ramach, zakładają fundacje i stowarzyszenia, które poza strukturami oficjalnych instytucji pozyskują fundusze i prowadzą działalność naukową.

"Sam proces dochodzenia do efektów badań jest fundamentalnie popsuty" - mówił Szczęsny.

Nie wiadomo, czego obawiają się poszczególni naukowcy - unikając publikacji wyników swoich badań w internecie - ale może to być lęk przed konfrontacją z szeroką publicznością, która (nie zawsze kompetentnie) może zacząć krytykować i podważać sens ich pracy. Występująca również na konferencji kulturoznawczyni Anna Nacher z Katedry Mediów Audiowizualnych Instytutu Sztuk Audiowizualnych Uniwersytetu Jagiellońskiego przyznała, że nie zamieściła jednej ze swoich publikacji w sieci równocześnie z zaprezentowaniem jej w środowisku naukowej właśnie dlatego, że obawiała się dyskusji. "Ale generalnie moje artykuły konsekwentnie zamieszczam na blogu" - podkreśliła.

Według filozofa z Uniwersytetu Jagiellońskiego Michała Ostrowickiego, krytyka i dyskusja w internecie to cenne dobro, które należy pielęgnować. Choć przyznaje, że może ona napawać lękiem. Styka się z nią na co dzień Sidey Myoo, jego awatar w Second Life, który prowadzi wirtualną szkołę filozoficzną - Academia Electronica. Kursy na niej są uznawane przez uczelnię, a studenci mogą za udział w nich zdobyć punkty ECTS. Nie są jednak zamknięte dla nikogo. "Na moje wykłady mogą przyjść osoby, które na dany temat mają większą wiedzę ode mnie i to w trakcie dyskusji wyjdzie na jaw" - mówił.

Przyzwyczajonym do otwartości i swobody wypowiedzi w internecie słuchaczom nie można zabronić komentowania na bieżąco wykładu i swobodnego zabierania głosu w dyskusji. W Second Life znika też tradycyjny dystans między katedrą a audytorium, wykładowca musi więc budować autorytet wyłącznie w oparciu o swoje kompetencje, bez pomocy zewnętrznych atrybutów.

Nie da się też ukryć, że z niektórymi naukowymi zadaniami zespoły badaczy nie poradzą sobie same (przynajmniej nie w rozsądnym czasie). Obróbka masy danych, których niedoskonałe na razie programy komputerowe nie potrafią przetworzyć, to wyzwanie, któremu może sprostać jedynie pospolite ruszenie.

Przykłady takiej akcji podał dyrektor Centrum Fizyki Teoretycznej PAN w Warszawie prof. Lech Mankiewicz. Jedną z nich jest analiza historycznych dzienników pokładowych brytyjskiej marynarki. Załogi okrętów notowały warunki pogodowe, jakie napotykały w trakcie swoich rejsów. Nie ma komputerów, które z odręcznych notatek byłyby w stanie odczytać informacje o wietrze, temperaturze i opadach oraz o tym, gdzie jednostka w danym momencie się znajdowała. Tymczasem te precyzyjne dane meteorologiczne to potencjalny skarb dla badaczy klimatu, którzy do tworzenia wiarygodnych modeli zmian klimatu potrzebują jak największej ilości informacji z jak najdłuższego okresu. W związku z tym do współpracy zaproszono miliony internautów.

"Odczytują oni dane o pozycji okrętu w danej chwili i o tym, jaka była wtedy pogoda z zeskanowanych stron dzienników pokładowych. Każdy dziennik analizowany jest przez wiele osób, żeby wyeliminować ewentualne błędy" - mówił Mankiewicz.

Tak samo robią wolontariusze - uczestnicy badań astronomicznych. Ich zadaniem jest np. rozpoznawanie na fotografiach z teleskopów kształtu galaktyk lub analizowanie zarejestrowanego przez sondy widma odległych gwiazd, dzięki czemu można odkryć krążące wokół nich planety. Takich badań jest więcej. Dzięki udziałowi w nich nawet gimnazjaliści mogą być kosmicznymi odkrywcami. Poza tym każdy znajdzie coś dla siebie. Ludziom niezainteresowanym kosmosem naukowcy proponują np. słuchanie głosów orek lub odcyfrowywanie starożytnych papirusów.

Programy typu "citizen science" można znaleźć na stronie <https://www.zooniverse.org/> Większość z nich ma polską wersję językową.

Mankiewicz zaznaczył, że np. program mający na celu poszukiwanie supernowych oddaje "społecznym naukowcom" dane już po opracowaniu przez profesjonalnych naukowców, więc zawodowcy mają na koncie znacznie więcej odkryć niż amatorzy. Padła jednak obietnica, że następna porcja uzyskanych danych zostanie oddana do analizy jednocześnie astronomom i internautom.

Źródło: <http://www.naukawpolsce.pap.pl/>
<https://laboratoria.net/aktualnosci/13136.html>

13-04-2026

[Mity na temat epilepsji](#)

Atak epilepsji nie zawsze przebiega tak samo.

13-04-2026

Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie

Wynika z danych naukowców unijnego programu obserwacji Ziemi Copernicus.

13-04-2026

Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu

Może trzykrotnie zwiększać ryzyko uszkodzenia wątroby.

13-04-2026

W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja

Zamiast zalecać szukanie pomocy.

13-04-2026

Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza

[ryzyko demencji nawet u...](#)

Sugerują badania opublikowane przez pismo „Neurology”.

13-04-2026

[Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#)

Naukowiec przewiduje, czy w przyszłości uda się utrudnić kradzieże.

13-04-2026

[Ruszyła Akademia Energii Jądrowej](#)

Pilotażowy program edukacyjny Polskich Elektrowni Jądrowych.

13-04-2026

[Neurolog w Światowym Dniu Choroby Parkinsona](#)

Chorych będzie coraz więcej

Informacje dnia: [Mity na temat epilepsji](#) [Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie](#)

[Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja](#)
[Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u seniorów Nie kompromitujcie](#)
[nas, czyli jak chronić dane biometryczne Mity na temat epilepsji Marzec był drugim najcieplejszym](#)
[miesiącem w Europie Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu W nagłych przypadkach ChatGPT](#)
[Health często uspokaja Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u](#)
[seniorów Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne Mity na temat epilepsji](#)
[Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu W](#)
[nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza](#)
[ryzyko demencji nawet u seniorów Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#)

Partnerzy